

Sygn. akt X K 977/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

G., dnia 17 stycznia 2019 roku

Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku X Wydział Karny w składzie

Przewodniczący: SSR Dorota Zabłudowska

Protokolant: Marta Filipiak

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 17 stycznia 2019 r.

sprawy **S. W.**, syna D. i I., urodzonego (...), PESEL: (...);

oskarżonego o to, że :

1) W okresie od 3 marca 2015 roku do dnia 13 czerwca 2016 roku w miejscowości K. będąc zobowiązanym ustawą oraz wyrokiem sądu Okręgowego w Koninie I Wydział Cywilny sygn akt IC 1195/14 z dnia 4 lutego 2015 roku do łożenia rat alimentacyjnych na rzecz dzieci M. i M. W. (1) uporczywie uchylał się od tego obowiązku przez co naraził je niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych gdzie łączna wartość powstałych zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych

tj. o czyn z art. 209 § 1 k.k. i 209 § 1a k.k.

I. oskarżonego **S. W.** uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, czyn ten kwalifikuje z art. 209 § 1 i 1a k.k. i za to skazuje go, a na mocy art. 209 § 1a k.k. w zw. z art. 34 § 1, § 1a pkt 1) i § 2 k.k., art. 35 § 1 k.k. wymierza mu karę 6 (sześciu) miesięcy ograniczenia wolności, polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne, wskazanej przez Sąd, w wymiarze 20 (dwudziestu) godzin w stosunku miesięcznym;

II. na mocy art. 34 § 3 k.k. w zw. z art. 72 § 1 pkt 3 k.k. zobowiązuje oskarżonego do wykonywania ciężącego na nim obowiązku łożenia na utrzymanie dzieci M. W. (2) i M. W. (1) w okresie wykonywania kary ograniczenia wolności;

III. na mocy art. 626 § 1 k.p.k., art. 627 k.p.k., art. 1, art. 2 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.) zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe: 70 zł (siedemdziesiąt złotych) tytułem wydatków oraz 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem opłaty.

Sygn. akt X K 977/18

UZASADNIENIE

W związku ze skazaniem oskarżonego w trybie art. 335 k.p.k. i złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku, Sąd stosownie do treści art. 424 § 3 k.p.k. ograniczył zakres uzasadnienia w sprawie do tego oskarżonego i orzeczenia o karze i innych konsekwencjach prawnych czynu.

Sąd zważył, co następuje:

Prokuratura Rejonowa w Pruszczu Gdańskim skierowała do sądu akt oskarżenia przeciwko S. W. oskarżonemu o przestępstwo z art. 209 § 1 i 1a k.k. Po wnikliwej analizie materiału dowodowego, zgromadzonego w toku postępowania przygotowawczego. Sąd doszedł do przekonania, że postawienie S. W. w stan oskarżenia jest zasadne.

Sąd zważył, że okres niealimentacji został ustalony w oparciu o czas, kiedy oskarżony nie figurował w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna, zgodnie bowiem z pismem Powiatowego Urzędu Pracy w K. od dnia 14 czerwca 2016 roku S. W. figuruje w rejestrze bezrobotnych i poszukujących pracy jako bezrobotny bez prawa do zasiłku i nie otrzymał propozycji pracy.

Rozpoczynając rozważania odnośnie kwalifikacji prawnej czynu popełnionego przez oskarżonego, Sąd zważył, że S. W. dopuścił się zarzucanego mu czynu w okresie obowiązywania poprzedniego stanu prawnego. Artykuł 209 § 1 k.k. w aktualnym brzmieniu stanowi, że karze za ten czyn podlega ten, kto uchyła się od wykonania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości orzeczeniem sądowym, ugodą zawartą przed sądem albo innym organem albo inną umową, jeżeli łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosi co najmniej 3 miesiące. S. W. nie uiszczał kwot alimentów orzeczonych wyrokiem Sądu w okresie od 3 marca 2015 roku do 13 czerwca 2016 roku. Tym samym spowodował powstanie zaległości w regulowaniu rat alimentacyjnych na okres znacznie dłuższy niż 3 miesiące. Nie zmienia to faktu, iż na gruncie stanu prawnego z daty czynu takie zachowanie nie podlegało penalizacji.

Natomiast, w obecnym stanie prawnym zrezygnowano z konieczności wystąpienia przesłanki uporczywości uchylania się, która musiała być spełniona dla bytu przestępstwa z art. 209 § 1 k.k. w okresie sprzed nowelizacji ustawy karnej. Zgodnie z poglądem przyjętym w orzecznictwie, uporczywość zachodzi w sytuacji powtarzającego się uchylania zabarwionego ujemnie z uwagi na złą wolę sprawcy, która wyraża się najczęściej w ignorowaniu w sposób tendencyjny obowiązku świadczenia opieki materialnej (wyr. SN z 3.7.2003 r., II KK 125/03, OSNwSK 2003, Nr 1, poz. 1458; wyr. SN z 27.2.1996 r., II KRN 200/95, Prok. i Pr. 1996, Nr 10, poz. 8; post. SA w K. z 13.12.2000 r., II AKz 289/00, KZS 2000, Nr 12, poz. 28). Przekładając powyższe na grunt niniejszej sprawy, nie budzi wątpliwości, że oskarżony w sposób celowy i tendencyjny niełożył na rzecz swoich dzieci. Świadczy o tym to, że przez cały ten czas nie zainteresował się losem dzieci. Zatem zachowanie oskarżonego wypełniało znamiona art. 209 § 1 k.k.

Mając na uwadze powyższe rozważania, swoim postępowaniem oskarżony naraził osoby uprawnione do alimentacji na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Zakres pojęcia "podstawowe potrzeby życiowe", użytego w art. 209 § 1 k.k. w uprzednim brzmieniu wyznaczają warunki społeczne, poziom rozwoju gospodarczego, technologicznego, stan świadomości społecznej. Niewątpliwie, bez pomocy ze strony państwa z uwagi na trudną sytuację osobistą i majątkową H. G. nie byłaby w stanie zapewnić podstawowych potrzeb życiowych swoim córkom M. W. (2) i M. W. (1).

Wobec powyższego zachowanie oskarżonego wyczerpało znamiona zarówno przestępstwa z art. 209§1 k.k. w poprzednim brzmieniu, jak i odpowiadającej temu przepisowi aktualnie postaci kwalifikowanej przestępstwa niealimentacji ujętej w art. 209§1a k.k. Mając na względzie identyczność zagrożenia karnego Sąd zastosował do tego czynu ustawę aktualnie obowiązującą i zakwalifikował czyn popełniony przez S. W. z art. 209 § 1 i 1a k.k.

Wymierzając karę S. W. za popełniony czyn, Sąd miał na względzie dyrektywy wymiaru kary wskazanymi w art. 53 § 1 kk. Sąd wymierzył karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę, bacząc, by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu oraz biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Zgodnie z artykułem stanowiącym podstawę skazania S. W. (art. 209 § 1a k.k.) sprawca tego czynu podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Mając na względzie z jednej strony fakt, że zachowanie S. W. naruszało dobro prawne osób mu najbliższych, jak również okoliczność obciążającą, jaką jest to, że był on uprzednio karany, z drugiej strony okoliczności łagodzące, jakimi są przyznanie się do winy i wyrażenie woli poddaniu się odpowiedzialności karnej, a także to, że zgodnie z oświadczeniami matki małoletnich oskarżony interesuje się córkami, odwiedza je, daje im pieniądze w ramach

prezentów, Sąd doszedł do przekonania, że kara 6 miesięcy ograniczenia wolności polegająca na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne, wskazanej przez Sąd, w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym, o której wymierzenie wnioskował oskarżyciel w trybie art. 335 § 2 k.p.k. jest karą adekwatną do przypisanego oskarżonemu czynu. Niewątpliwie kara ograniczenia wolności będzie wiązała się z pewną dolegliwością dla oskarżonego, przejawiającą się w konieczności wykonywania nieodpłatnej pracy, to przede wszystkim powinna uświadomić S. W. naganność jego zachowania. Oskarżony jest osobą bezrobotną, podejmującą się jedynie prac dorywczych, zatem orzeczony wymiar kary nie będzie kolidował z pracą zarobkową oskarżonego. W ocenie Sądu kara ograniczenia wolności we wskazanym wymiarze nie przeszkodzi oskarżonemu w ewentualnym podjęciu stałej pracy zarobkowej, tak, by mógł spłacać zadłużenie, a uświadomi mu jednocześnie, że uchylanie się od obowiązków jest nieopłacalne.

Natomiast, w ocenie Sądu wymierzenie innej kary przewidzianej ustawą niż kara ograniczenia wolności nie spełni celów wychowawczych, jakie ma nieść kara. Orzeczenie względem oskarżonego kary pozbawienia wolności skutkowałoby tym, że S. W. zostałby wyeliminowany z życia społecznego, tym samym zostałby pozbawiony możliwości zarobkowania, a w konsekwencji dalece prawdopodobne jest, że skutkowałoby tym, że oskarżony nadal nie wywiązywałby się z zobowiązania ciążącego na nim z mocy ustawy oraz określonego co do wysokości na podstawie wyroku sygn. akt I C 1195/14 z dnia 4 lutego 2015 roku. Natomiast orzeczenie wobec niego kary grzywny wobec niskich dochodów, jakie osiąga oskarżony jest bezcelowe, bowiem nie będzie możliwe jej wykonanie. Mając na uwadze sytuację finansową oskarżonego, przypuszczać można, że nie byłby w stanie uiszczać składek grzywny, choćby w najniższym jej wymiarze.

Warto zauważyć, że sądząc z wypowiedzi S. W. obecnie uświadamia on sobie, że naraził na niedostatek swoje córki. Z tego względu w ocenie Sądu zasadne było zobowiązanie oskarżonego na mocy art. 72 § 1 pkt 3 k.k. do systematycznego wykonywania ciążącego na nim obowiązku łóżenia na utrzymanie M. W. (2) i M. W. (1) w okresie wykonywania kary ograniczenia wolności. Zdaniem Sądu środek ten będzie czynnikiem mobilizującym oskarżonego do wywiązywania się na bieżąco z obowiązku alimentacyjnego, a ewentualne zaniedbanie przez oskarżonego tej powinności spowoduje, że możliwe będzie egzekwowanie od niego odpowiedzialności z tego tytułu. Obawa przed ukaraniem powinna być dodatkowym czynnikiem, który skłoni oskarżonego do prawidłowej realizacji obowiązków rodzicielskich.

Sąd w punkcie III wyroku rozstrzygnął o kosztach postępowania, zasądając je od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa. Koszty te nie są wysokie, zatem nawet jeśli sytuacja majątkowa S. W. jest trudna, będzie on w stanie je pokryć. Sąd przy rozstrzyganiu tej kwestii kierował się ogólną zasadą sprawiedliwego postępowania, zgodnie z którą każdy, kto przez swoje zawinione zachowanie spowodował wszczęcie postępowania karnego, zobowiązany jest do poniesienia jego kosztów.

SSR Dorota Zabłudowska

ZARZĄDZENIE

1) (...)

2) (...)

3) (...)

G., dnia 15 lutego 2019 r.